

ORDENENS ÆRESBRØDRE

Karl Gundersen

90 år 21/7—72. Charterbror i Losje St. Olav I. Æresbror i Ordenen R.H.K.

Karl Gundersen har vært losjebrotter i over 70 år og var altså ikke 20 år da han ble valgt til Losje St. Olav I's første kansler 27/3—1902. Dette tillitsverv hadde han de første 5 årene.

Det var meningen å intervjuer Karl på hans 90-årsdag, men en gammel politiker lar seg ikke så lett overrumple. For sikkerhets skyld feiret han dagen i Kviteseid i Telemark hvor hans sønn da feri-

erte. Etter et mislykket forsøk 25/7, lykkedes det endelig 11/8 å treffe brott Karl på hans hyggelige feriested «Vikstrand» på Øgård. For 53 år siden kjøpte han en 3-måls tomt og bygde hus. Her har han hatt mange hyggelige dager i årenes løp.

Det falt naturlig å begynne intervjuet med hvem som kontaktet brott Karl før Losje St. Olav I ble stiftet?

Jo, det var kjøpmann Berntzen, en ivrig og aktiv losjebrotter. Ellers kjente jeg jo skomakermester Hans Hansen, en stram og statelig kar. Vi stiftet losjen så snart vi kunne, mener vi var 10 brott dre på stiftelsesdagen. Det gikk noe tregt å få nye brott dre de første årene, men 22/1—1908 var vi såvidt mange brott dre at Riksklosjen kunne bli stiftet.

Etter noen år brott ca. 15 brott dre ut og stiftet Losje St. Olav II. De fleste brott dre ble imidlertid stående i Moderlosjen. Losje St. Olav II fikk en forholdsvis kort levetid, og etter sammenlutningen kom de fleste brott dre igjen inn i Losje St. Olav I.

Hvor ble Losjen stiftet? Hvilket lokale leiet dere?

Losje St. Olav I ble stiftet i lokalet til Losje «Edruelighetens fremme», Engene 6, et lavt 1.-etages trehus. Hvor mange år Losjen holdt sine møter her erindrer jeg ikke. Dette trehuset ble senere revet og det ble ført opp en mursteinsbygning istedet, eies idag av Odd Fellow.

Hvorledes fikk brott drene i de første

årene innføring i Losjens ideer og om de mål en losjebroder må strebe etter å nå?

Bror Hans Hansen hadde tatt med seg et sett av de amerikanske ritualene. Innføring i Losjens ideer og virkemåte ble gitt ut fra disse. Vi skrev til Losjen i Amerika for å få mer «lesestoff» derfra. Det så ut til at det ikke var noen større interesse i Amerika dengang for den nystiftede Losje St. Olav I av Ordenen Det Hvite Kors. Vi fikk ihvertfall ikke den ønskede kontakt.

I den første tiden var sannsynligvis økonomien anstrengt. Brødrene måtte kanskje slå vesentlig av på kravene i forhold til det vi har i dag?

Ja det skal jeg si deg. Det var kummerlige forhold de første årene. Lokalene i Losje «Edruelighetens fremme» passet dårlig for losjemøter. Men vi måtte greie oss best mulig med det vi hadde. Når vi så skulle ha «fest», ble det å gå over gaten til Magnussens kafe (senere Knutsens kafe) hvor vi kjøpte kaffe og kaker. Jeg husker ikke hvor mange år vi holdt til i disse lokalene. Senere flyttet Losjen til Central hotell og holdt møtene der muligens i ca. 15 år. Derfra synest jeg å erindre at møtene ble flyttet til lokalene i Håndverkeren. Ettersom årene gikk, bedret økonomien seg, og kravene til bedre lokaler kunne imøtekommes. Egentlig burde vel Losje St. Olav I nå hatt sitt eget hus.

Du har vel vært tilstede ved flere opptakelser av nye Losjer?

Ja, jeg har vært tilstede ved alle opptakelser før siste krig. Siste opptakelsen jeg var med på, var Losje St. Olav VI

i Halden. Det ble dessverre ikke tid for meg senere.

Losje St. Olav I fikk Bekledningskomité noen år etter stiftelsen. Kan du huske hvilke brødre som ivret for den tanken?

Det står ikke helt klart for meg hvem det var. Men når du nevner brødrene Magnussen og Richvoldsen, så synest jeg å erindre at de var drivkraften i å få dette arbeidet igang. Den tiden var det et virkelig stort behov for humanitært hjelpearbeid. Kommunens sosiale støttiltak kom jo først senere igang.

Du ble tidlig med i det politiske liv i Drammen?

Ja det fenget min interesse så sterkt at jeg etterhvert ikke fikk tid til å være aktiv i losjearbeidet. I 1935 ble jeg valgt til byens ordfører, og medregnet krigsårene var jeg ordfører i 23 år. I denne tiden var jeg også formann i byggekomitéen for Rådhuset og for Svømmehallen for å nevne et par av de saker som ble fullført da. Skulle kommunen utsatt disse byggearbeider til i dag, ville nok det ført til betydelig utgiftsøkning.

Det er tydelig å merke at bror Karl fremdeles er levende interessert i kommunens ve og vel, og han ble ivrig da vi kom inn på kommunens oppgaver som venter på sin løsning. Bror Karl er imidlertid en sindig kar som straks passer på og selvkritikken er fremdeles sikker: Det er vel ikke riktig av en såvidt gammel mann som meg å ha bestemte meninger om dagens oppgaver. Tidens krav er jo endret mye de siste årene. Men

intervjuerne som også er noe tilårs komne, er nå helt på linje med bror Karls syn på problemene.

Losjens ideer og dens målsetting for brødrene er i tråd med bror Karls livsyn. Den fremgang som Ordenen har hatt siden stiftelsen, har gledet han. Men Dogmer og Ritualer er ikke livgivende i seg selv. De er å betrakte som stabbesteiner i vegsvingene og langs avgrunnene. Først når den enkelte losjebroder forsøker å leve opp til hva dogmer og ritualer viser oss, først da kan vi håpe på at brødrene kommer på gli mot det mål som er skissert for oss.

Tilslutt ba bror Karl oss hilse til alle losjebrodere, med ønske om at Ordenens trivsel og fremgang må fortsette.

Bjarne Halvorsen Inge Stavang

Andreas Østvold

Æresbror av R.H.K.

Under spontan akklamasjon på tinget i våres ble bror Østvold utnevnt til Æresbror i Ordenen.

Noen presentasjon av Andreas skulle vel neppe være nødvendig, vi hadde imidlertid tenkt oss et intervju med ham, men ferie etc. får ta skylden.

Vi kommer sterkere igjen i neste nr.
Foreløpig

Gratulerer Andreas!

LOSJENES FØRSTE MØTEDAG HØSTEN 1972.

Drammen	23. august
Oslo	6. sept.
Kongsberg	14. august
Sarpsborg	5. sept.
Fredrikstad	6. »
Halden	7. »
Moss	11. »
Larvik	31. august
Tønsberg	11. sept.
Skien	8. »
Sandefjord	28. august
Bergen	6. sept.
Hønefoss	6. »
Kristiansand	6. »
Gjøvik	11. »
Hamar	7. »

«Jubileumsball»

Lørdag 4. november 1972 kl. 19.00, i Frimurerlosjens festsaler arrangeres det utsatte jubileumsballet.

Cocktail — Festsupé — Flott musikk.

Vi supsidierer med våre sparepenger og regner

kr. 65.00 pr. pers.

Brødre fra alle losjer, ta med «Lakrisen» å kom.

Anmeldelse til losje I, postboks 1095, Drammen, eller telefon 83 67 04 Daniel Solvang, innen 15. oktober 1972.

Eventuelt hotellrom kan skaffes.

Med hilsen

Fest og Arrangementskomitéen.

Besøk i andre losjer

Når vi alle regner oss for brødre i en stor familie, så skulle det være en soleklar ting at vi avla hverandre et besøk en gang i blant. Man har inntrykk av at mange brødre ikke har vært i mer enn sin egen losje.

For en tid tilbake snakket jeg med en bror om å besøke andre losjer, og han fortalte meg da at ett av hans mål i losjearbeide var å avlegge minst ett besøk i hver losje. En tid etter kunne han fortelle meg at han nå hadde bare en losje igjen å besøke.

Etter min og mange andre brøders mening har man et rikt utbytte av å besøke andre losjer. Man lærer andre brødre å kjenne, og får utvekslet meninger om mangt og meget. Man hører ritualer lest med en annen betoning enn det du er vant til å høre, og som kan virke sterkere på deg, enn når du hører det samme i din egen losje. Man ser ting utført på en penere og verdigere måte enn det du er vant til å se. Alt det du ser og hører som du selv mener er bedre enn i din losje, kan du ta opp i din egen losje å få det gjennomført.

Etter møte treffer du mange brødre som du kan utveksle meninger med, og du vil alltid finne noe nytt. Det er vel det som er det store at det alltid er noe nytt å finne i Ordenens lære.

Har du tenkt på det, når du er ute på reiser, at du alltid skal ha kalenderen med deg. Det kan hende at du blir sittende på et hotellrom alene og ikke vet

hva du skal ta deg til, slå da opp i din kalender og se etter om det ikke skulle være losjemøte der du er. Passer det at det er losjemøte, så må du gå dit. Du vil bli godt mottatt, for er det noe som brødre i andre losjer setter stor pris på, så er det å få besøk fra en annen losje. Husk da alltid på at du hilser fra din egen losje, og vær sikker, du får en hilsen med til din losje. Når du da kommer hjem så glem ikke å overbringe hilsenen.

En del losjer har lagt opp sitt møteprogram med besøk i andre losjer og dette er et prisverdig tiltak, men det blir vel noe ensidig år etter år å besøke de samme losjer. Vi burde forsøke å spre våre besøk mye mer, og da helst til utkantlosjene og de nye losjer.

Det er mitt ønske at flest mulig brødre er med på å besøke en eller flere broderlosjer i dette høstsemester som vi nå skal ta fatt på.

HAE.

Før Losjemøtet!

Vi sitter ved frokosten samme dag som det er losjemøte om kvelden. «Du skal vel i Losjen i kveld?» spør kona. «For hvis det er varm mat etter møtet, kan vi ta det litt enkelt med middagen i dag». Både de hjemme og våre venner vet at losjekvelden er avsatt for meg hele året igjennom, så den dagen nytter

det ikke å lage istand noen form for selskapskapelighet etc.

Hennes spørsmål ved frokosten satte tankene inn på dagens losje, og under spaseraturen nedover til arbeidet, ble jeg gående å tenke på det som eventuelt skulle skje på dagens møte. «Er det klart med ev. oppdrag fra Bror Drott? Har jeg ordnet det jeg skal?» spør jeg meg selv. I mange år har jeg vært så heldig å få delta nokså aktivt i losjens arbeide, så en slik selvransaking synes jeg må til, for det skylder jeg losjebrødrene for de-ss tillit.

Klokken er bare 8 om morgenen, men for meg er dagens losjemøte allerede i full gang, og når jeg som vanlig møter et par av Brødrene på veien, blir det straks brakt på bane igjen. Den ene av dem med flere års tjeneste i festkom. vil gjerne drøfte noe i forbindelse med brodertaffelet, men vanligvis er det hele ordnet på beste måte.

Under dagens arbeide blir det ikke merkelig tid til å tenke på kveldens møte, men på hjemturen går det hele igjennom på nytt, og etter å ha spist, er det bare tiden å veien igjen.

Hvis jeg har god tid, blir det gjerne en kort dusj og stell før det er tid til å

kle seg for losjen. Smoking, eller blådress? Det går ut på ett; det tar like lang tid hva det nå er. Hele tiden under forberedelsen streifer tankene omkring Losjen og møtet med Brødrene.

En rask kopp kaffe, så er jeg klar for avgang. Med et hjertelig «Ha det hyggelig» fra kona og ev. hjemmeværende barn, starter turen til losjen. Hvis jeg selv skal delta aktivt på møtet, blir det så en siste stille forberedelse ang. ritualene eller en ev. ventet debatt.

Når jeg så ankommer til losjen, kjenner jeg meg vel innstilt på å møte Brødrene og Losjen. Jeg føler meg rolig og avslappet, klar til å motta og gi den vennlighet en alltid opplever i samvær med Brødrene.

Alle losjemøter har tross alt noe å gi selv en gammel ringrev, og har kveldens møte vært særlig innholdsrikt, kan det ta ganske lang tid før søvnen vil innfinne seg. Ja, dagen etter kan ofte gi en repitering av gårsdagens møte i losjen, så et losjemøte kan gi en noe å tenke over både to og tre dager; en meditasjon til vederkvegelse og nytte.

Tilslutt vil jeg gjerne istemme et takk for møtet, slik Bror Drott gjør ved avslutningen av møtet. *A. H.*

SKAL KONA FYLLE FRYSEREN? (ELLER FAR SKAPET?)

Her er muligheten for alle landets losjebrødre med damer.

Fredag 13. oktober 1972 går turen til «Ålborg»

Avgang fra Larvik kl. 22.00.

Tilbake i Larvik søndag morgen kl.

07.00. Pris inkludert båt til Fredrikshavn, bil til Ålborg og retur med en hyggelig kroanretning i Ålborg.

Kr. 111,— pr. pers.

Påmelding innen 16. september 1972 til losje I, boks 1095, Drammen, eller i telefon 83 38 86, Knut Bonde Bye.

Hilsen Fest og arrangementskomitéen.

Drammen Bokbind

Ø. Storgt. 124
Drammen

Strømsø Bensin & Service

Bjørnstj. Bjørnsonsgt. 130
Drammen

N A F

Norges Automobil-Forbund

Turistkontor
N. Storgt. 13
Drammen

Centraltrykkeriet A/S

Drammen

Celius Ortopedi

N. Storgt. 9
Drammen

Bragernes Rørleggerbedrift A/S

Tomtegt. 33
Drammen

**Hauges Gate Frukt og
Tobakksforretning**

Haugesgt. 21
Drammen

Nygaard

Persienne & Rullegardinfabrikk

Ø. Storgt. 1
Drammen

Ekspresstrykkeriet

Bragerhagen 22
Drammen